© Copyright Saraswati Publishing Co. Pvt. Ltd., All Rights Reserved.
RNI No.-49985/91

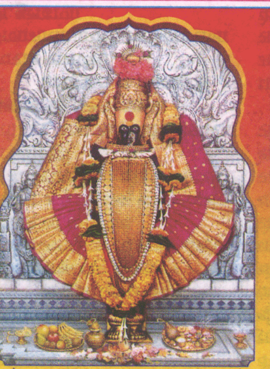

सर्वमंगल माङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके । शरण्ये त्र्यंबके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥

संस्थापक डी. एन. शिर्के यांचे सर्वाधिक लोकप्रिय प्रकाशन ॥ श्री गुरुदेव दत्तात्रेय प्रसन्न ॥ मुंबई, पुणे व कोंकण आवृत्ती

शास्त्रशुध्द संपूर्ण वार्षिक पंचांग

श्री महालक्ष्मी®

सरस्वती पब्लिशिंग कंपनी प्रा.लि.,कोल्हापूर www.mahalaxmipanchang.com

१ जानेवारी २०२५

पौष–माघ श्री शालिवाहन शके १९४६ | विक्रम संवत् २०८१ शिवशक ३५१ | सौर शिशिर ऋतू उत्तरायण

वार					
रवि	**राहू काल** रविवार – सायं.४.३० ते ६.०० सोमवार – सकाळी ७.३० ते ९.०० मंगळवार – दुपारी ३.०० ते ४.३० बुधवार – दुपारी १२.०० ते १.३० गुरुवार – दुपारी १.३० ते ३.०० शुक्रवार – सकाळी १०.३० ते १२.०० शनिवार – सकाळी ९.०० ते १०.३०	पौष शु.६ पूर्वा भाद्रपदा **५** बांगर षष्ठी परमहंस श्री योगानंद जन्मदिन श्री तुकारामबाबा जोशी जयंती मसोबादेव यात्रा प्रारंभ जवळा ता.सांगोला मु.४	पौष शु.१४ मृग **१२** राजमाता जिजाऊ जयंती स्वामी विवेकानंद जयंती पौर्णिमा उ.रात्री ५.०२ नंतर श्री सिध्देश्वर यात्रा प्रारंभ सोलापूर(४ दिवस) मु.११	पौष कृ.५ उत्तरा फाल्गुनी **१९** कोटणीस महाराज पुण्यतिथी सांगली, कुंभायन उ.रा.१.२९ अमृत सायं.५.२९ नं. मु.१८	पौष कृ.१२ ज्येष्ठा **२६** प्रजासत्ताक दिन श्री वीरभद्र जत्रा हुमणाबाद संगोळी रायण्णा पुण्यदिन गगनगिरी महाराज निर्वाण दिन गगनबावडा कोल्हापूर मु.२५
सोम	**गोव्यातील उत्सव** दि.४ श्री महामायादेवी जत्रा नेत्रावळी–नुने दि.४ ते ८ शांतादुर्गा कुंकळ्ळीकरीण जत्रोत्सव फातर्पा–केपे दि.११ शांतादुर्गा चामुंडेश्वरी कुडतरी महामाया जत्रा अवेडे–केंपे दि.१२ श्री बोडगेश्वर जत्रा म्हापसा दि.१३ देवकी–कृष्ण जत्रा माशेल, घुडो–अवेडे जत्रा	पौष शु.७ उत्तरा भाद्रपदा **६** पत्रकार दिन गुरू गोविंदसिंह जयंती स्वामी स्वानंदगिरी पुण्यतिथी मुक्काम खेर्डी ता.चिपळूण मु.५	पौष शु.१५ आर्द्रा **१३** भोगी शाकंभरी पौर्णिमा उ.रात्री ३.५६ पर्यंत, माघ स्नानारंभ कुलधर्म, काळुबाई यात्रा मांढरगाव व यमाई यात्रा औंध जि.सातारा धनुर्मास समाप्ती मु.१२	पौष कृ.६ हस्त **२०** भालचंद्र म.जयंती कणकवली विश्वनाथ महा.पु.ति.बेलापूर नवी मुंबई, जननी कुंबळजादेवी यात्रा देवसरे ता.महाबळेश्वर भद्रा सकाळी ९.५८ नं. मु.१९	पौष कृ.१३ मूळ **२७** सोमप्रदोष शिवरात्री, मेरू त्रयोदशी(जैन) मु.२६
मंगळ		पौष शु.८ रेवती **७** दुर्गाष्टमी शाकंभरीदेवी नवरात्रारंभ शांतादुर्गा जत्रा कुंब्रल(दोडामार्ग) चव्हाटा यात्रा पाग्रड ता.कुडाळ सोमजाई जाखमाता प्रतिष्ठान दिन फळसप ता.म्हसळा मु.६	पौष कृ.१ पुनर्वसु **१४** मकर संक्रांती सूर्याचा मकर राशी प्रवेश स.८.५४ पुण्यकाल स.८.५४ ते सायं.४.५४ मराठा शौर्य दिवस बसताडा पानिपत, राजा भगीरथ जयंती भगवानबाबा पु.ति.भगवानगड	पौष कृ.७ चित्रा **२१** कालाष्टमी स्वामी विवेकानंद जयंती(तिथी) गुळवणी महाराज पु.ति.सांगली श्री कात्रादेवी यात्रा सागवे ता.राजापूर जि.रत्नागिरी भारतीय माघ मासारंभ मु.२०	पौष कृ.१४ पूर्वाषाढा **२८** अमावास्या रात्री ७.३६ नं. श्री साई मंदिर वर्धापन दिन पिंगुळी ता.कुडाळ, आनंदनाथ महाराज पु.ति.मुरबाड जि.ठाणे शब–ए–मेराज मु.२७
बुध	पौष शु.२ उत्तराषाढा **१** नूतन वर्षाभिनंदन श्री नृसिंह सरस्वती जयंती श्री विठ्ठल–रखुमाई जत्रा देवबाग ता.मालवण चंद्रदर्शन जमादिलाखर मु.३०	पौष शु.९ अश्विनी **८** कैवल्याश्रमस्वामी पुण्यतिथी शिवडाव ता.कणकवली श्री रामेश्वर जत्रा सांगवे ता. कणकवली, श्री गवळदेव जत्रा कारीवडे ता.सावंतवाडी मु.७	पौष कृ.२ पुष्य **१५** सेना दिन किंक्रांत, करिदिन श्री खंडोबा यात्रा कोरठण पिंपळगाव रोठा ता.पारनेर मु.१४	पौष कृ.८ स्वाती **२२** जडीबसवलिंगेश्वर महास्वामी पु.ति.केसरजवळगा ता.उमरगा मु.२१	पौष कृ.३० उत्तराषाढा/श्रवण **२९** कुंभ मेळा प्रयाग क्षेत्री दर्श मौनी अमावास्या सायं. ६.०५ पर्यंत, गणेश पालखी यात्रा प्रारंभ चिंचवड जि.पुणे उपरलकर देवस्थान अभिषेक पूजा सावंतवाडी मु.२८
गुरु	पौष शु.३ श्रवण **२** कर्मवीर विठ्ठल रामजी शिंदे पुण्यदिन अजमेर उरूस प्रा. रज्जब मु.१	पौष शु.१० भरणी **९** श्री कोणजाईदेवी यात्रा तळा ता.माणगाव जि.रायगड श्री दांडेश्वर यात्रा मालवण श्री खंडोबा यात्रा सांगेली ता.सावंतवाडी मु.८	पौष कृ.३ आश्लेषा **१६** छत्रपती संभाजीराजे राज्याभिषेक दिन महादेव गोविंद रानडे पुण्यदिन मु.१५	पौष कृ.९ विशाखा **२३** नेताजी जयंती श्री बाळासाहेब ठाकरे जयंती श्रवणेर्कः उ.रात्री ४.४४ मु.२२	माघ शु.१ धनिष्ठा **३०** महात्मा गांधी पुण्यदिन कलावतीदेवी समाधी उत्सव बेळगाव, कणकवली यात्रा श्री कृष्णामाई उत्सव वाई चंद्रदर्शन रज्जब मु.२९
शुक्र	पौष शु.४ धनिष्ठा **३** महिला मुक्तिदिन, ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती विनायक चतुर्थी, श्री वासुदेव कुवळेकर महा.पु.ति.देवरूख पंचक स.१०.४७ नंतर मु.२	पौष शु.११ कृत्तिका **१०** पुत्रदा एकादशी सातेरी महापुरुष जत्रा शिरवल ता.कणकवली, गवळदेव जत्रा खानोली ता.वेंगुर्ला, घोडेमुख जत्रा मळेवाड ता.सावंतवाडी विश्व हिंदी दिन मु.९	पौष कृ.४ मघा **१७** संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय रात्री ९.३२ संत ताजुद्दिनबाबा जन्मदिन नागपूर, तळेश्वर यात्रा तळदेव ता.महाबळेश्वर मु.१६	पौष कृ.१० अनुराधा **२४** आनंदमूर्ती पादुका स्थापना दिन अंधेरी मुंबई, शामगिरी महा.पु.ति.चरण ता.शाहूवाडी राष्ट्रीय बालिका दिन मु.२३	माघ शु.२ शततारका **३१** धर्मनाथ बीज राऊळ महा.पुण्यदिन पिंगुळी अवतार मेहेरबाबा अमरतिथी श्री महालक्ष्मी सायं.किरणोत्सव प्रा.कोल्हापूर शाबान मु.१
शनि	पौष शु.५ शततारका **४** सांबस्वामी सलगर महाराज पुण्यतिथी कुर्डुवाडी मु.३	पौष शु.१२/१३ रोहिणी (२ रा शनि) **११** शनिप्रदोष खंडोबा यात्रा पाल जि. सातारा, थापलिंग ता.आंबेगाव राष्ट्रीय रस्ते सुरक्षा सप्ताह प्रा. लालबहादूर शास्त्री पुण्यदिन कालरात्री नवरात्रारंभ मु.१०	पौष कृ.५ पूर्वा फाल्गुनी **१८** देवी भगवती उत्सव समाप्त मुणगे ता.देवगड, धुंडा महा. देगलूरकर पुण्यतिथी पंढरपूर मु.१७	पौष कृ.११ ज्येष्ठा (४ था शनि) **२५** षट्तिला एकादशी संत निवृत्तीनाथ यात्रा त्र्यंबकेश्वर, पर्यटन दिन ह.मीरासाहेब उरूस मिरज राष्ट्रीय मतदार दिन मु.२४	या महिन्यातील यात्रा, जयंती, पुण्यतिथी, उत्सव इ.माहिती या महिन्याचे मागे पहा वास्तू मुहूर्त–दि.१,२,१०, दि.२०,२२,३१ जावळ मुहूर्त–दि.२,३,८, दि.१२,२०,२२,३१

राशिभविष्य

मेष – प्रशिक्षणासाठी परदेशगमन घडेल. विवाह जुळेल. नोकरी–धंद्यात एक पाऊल पुढे राहील. आरोग्य चांगले राहील. शैक्षणिक प्रगती होईल. कायमस्वरूपी नोकरी लागेल. धार्मिक कार्यासाठी खर्च होईल. कायदेशीर बाबी सांभाळा. चंद्रबल– ९, १२, १३ १९

वृषभ – उद्योगधंद्यात मंदी, नोकरीत कष्ट, सामाजिक कार्यात सहभाग राहील. खर्च वाढेल. विवाह जुळेल. कर्माला भाग्याची जोड लाभेल. परदेशगमनाची संधी लाभेल. धार्मिक कामासाठी खर्च होईल. चंद्रबल– १०, ११, १४, १५, १६

मिथुन – धंद्यात मंदी राहील. बुध्दिकौशल्याने लाभ होईल. कायदेशीर बाबी सांभाळा. वडील, भावंडांना कष्ट होतील. मुत्सद्दीपणा कामाला येईल. इतरांना दुखवू नका. परदेशगमन घडेल. धार्मिक कामासाठी खर्च होईल. चंद्रबल– ९, १०, १२, १३, १७, १८

कर्क – धंद्यातील गुंतवणुकीचे अंदाज चुकतील. आर्थिक प्राप्ती चांगली राहील. पूर्वार्धात कामात यश मिळेल. विवाह जुळेल. उत्तरार्धात अहंकार वाढेल. भावनिक वादळात अडकाल. परदेशगमन घडेल. शिक्षणात यश मिळेल. चंद्रबल– ८, ९, १०, ११, १४, १५

सिंह – आत्मविश्वास, संततीवर प्रेम राहील. उत्तरार्धात बुध्दिकौशल्याने कामात यश मिळेल. गुणवत्ता वाढवा. सामाजिक कामातून कमी श्रमात लाभ होतील, पण कीर्ती कमी मिळेल. मातृपितृसुखास अनिष्ट राहील. चंद्रबल– १०, ११, १२, १३, १७, १८

कन्या – घरगृहस्थीची चिंता राहील. विवाह, शिक्षण, परदेशगमन आध्यात्मिक प्रगतीस उत्तम काळ. संततीची उधळपट्टी चालू राहील. भावनिक वादळे निर्माण होतील. प्रयत्न तोकडे पडतील. नवीन संस्था स्थापन कराल. चंद्रबल– १२, १३, १४, १५, १९

तूळ – पूर्वार्धात कामात यश मिळेल. घरगृहस्थीची काळजी घ्या. भावनिकता आवरा. खर्च वाढेल. शारीरिक तक्रारींकडे लक्ष द्या. नातेवाइकांची ये–जा वाढेल. हट्टीपणा सोडा. विपरीत घटनेतून लाभ संभवतो. चंद्रबल– ९, १४, १५, १६, १७, १८

वृश्चिक – आर्थिक प्राप्ती जेमतेम राहील. येणे वसूल होईल. उत्तरार्धात कामात यश मिळेल. प्रॉपर्टीची, शेतीची कामे होतील. महिलांना प्रसूतीसमयी त्रास संभवतो. प्रेमविवाहास अनुकूलता राहील. कलाक्षेत्रात पुढे रहाल. चंद्रबल– ८, ९, १०, ११, १७, १८

धनू – पुण्याई उपयोगाला येईल. नवीन कल्पना सुचतील. उत्तरार्धात आर्थिक प्राप्ती जेमतेम राहील. नवीन दर्जा मिळेल. नियोजन चांगले राहील. मानापमानाचे प्रसंग येतील. खर्च वाढेल. मनाची कुचंबणा होईल. भावनिक रहाल. चंद्रबल– १०, ११, १२, १३, १९

मकर – विपरीत घटनेतून लाभ संभवतो. आरोग्य सुधारेल. लेखन, प्रकाशन, कॉम्प्युटर, शिक्षण इ. क्षेत्रात प्रगतीचे मार्ग सापडतील. बोलण्यावर व क्रोधावर नियंत्रण ठेवा. विचार क्रांतिकारक ठरतील. त्वरित विवाह जुळेल. चंद्रबल– १२, १३, १४, १५, १६

कुंभ – नातेवाईक, आप्तेष्ट, मित्र व संततीसाठी खर्च कराल. निर्णायक कामात यश, पैसा मिळेल. कुटुंबात संमिश्र अनुभव येतील. विलंब, अडचणी, त्रास अनुभवाल. इतरांना दुखवू नका. संघर्षाला तोंड द्यावे लागेल. चंद्रबल– ८, ९, १५, १६, १७, १८

मीन – प्रगतीकारक महिना. यश, मोबदला मिळेल. खर्च वाढला तरी किफायतशीर कामासाठी होईल. विवाह जुळेल. जवळच्या व्यक्तींचा विरह जाणवेल. आनंदी रहाल. विलंब, अडचणी, त्रास अनुभवाल. प्रॉपर्टीची कामे होतील. चंद्रबल– १०, ११, १७, १८, १९

सूचना : दिनदर्शिकेमध्ये जास्तीतजास्त माहिती देण्याचा आम्ही नेहमीच प्रयत्न करीत असतो. अधिकाधिक माहिती छापून आणणेसाठी आमचेकडे अनेक निवेदने, ठराव वगैरे येत असतात. सबब सर्वच संतांचे वगैरे फोटो छापणेस आम्हास मर्यादा आहेत याची कृपया नोंद घ्यावी.

शुभ दिवस–दि.१,२ शुभ,दि.३ दु.१२.२५ प.शुभ,दि.४ मध्यम,दि.५ स.७.३१ नं.शुभ,दि.६ सायं.६.२३ प.शुभ,दि.७,८ शुभ,दि.९ दु.३.०७ प.शुभ,दि.१० दु.१.४५ प.शुभ,दि.१२ शुभ,दि.१४ मध्यम,दि.१६ दु.३.३९ प.शुभ,दि.१७,१९ शुभ,दि.२० स.९.५८ प.शुभ,दि.२१,२२ शुभ,दि.२४ मध्यम,दि.२६ स.८.२५ ते रा.८.५४ प.शुभ,दि.३० मध्यम,दि.३१ शुभ

त्याज्य दिवस–दि.११,१५, दि.१८,२५,२७,२८,२९

भूमिपूजन मुहूर्त–दि.१,२,८, दि.९,१०,१६,२०

साखरपुडा मुहूर्त–दि.१,२,३,६,७,८,१०,१२,१७,१९, दि.२०,२१,२२,२४,२६ **उपनयन मुहूर्त**–दि.३१

विवाह मुहूर्त–दि.१६,१७,१९,२१,२२,२६

मुहूर्त वेळा ऑक्टोबर महिन्याचे मागे पहा. सर्व हक्क प्रकाशकाच्या स्वाधीन

किंमत रु.६०.०० (१८% जी.एस.टी.सह)

इशारा – महालक्ष्मी हे नांव पंचांग दिनदर्शिकेकरिता '' व्यापार और पण्य चिन्ह अधिनियम १९५८''(ट्रेडमार्क) खाली रजिस्टर्ड आहे. महालक्ष्मी या व्यापारी नावामध्ये कोणताही बदल करून, अथवा तसाच त्याचा वापर अन्य कोणासही पंचांग–दिनदर्शिकेकरिता करता येणार नाही. तसे आढळल्यास पूर्वसूचना न देता कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल.

आता श्री महालक्ष्मी दिनदर्शिका स्मार्ट फोनवरही उपलब्ध आहे. ॥ श्री महालक्ष्मी दिनदर्शिका जिथे जिथे । साक्षात लक्ष्मी वसे तिथे ॥

Premier Printers, Kolhapur. Ph.: 0231-2530325

श्रीमहालक्ष्मी®
info@mahalaxmipanchang.com

जानेवारी २०२५

सरस्वती पब्लिशिंग कंपनी प्रा.लि.
१२१७/२, ए वॉर्ड, शिवाजी पेठ,
कोल्हापूर. फोन : ०२३१-२५३०३२५

श्री लक्ष्मीव्रत असे करा

।। श्री लक्ष्मीव्रत कथा ।।

द्वापार युगातील गोष्ट. त्या काळी सौराष्ट्र देशामध्ये भद्रश्रवा नावाचा राजा राज्य करीत होता. तो मोठा विद्वान व वेदांत जाणणारा होता. त्याच्या राणीचे नाव सुरतचंद्रिका असे होते. त्यांना सात पुत्र व शामबाला नावाची एक कन्या होती. राजकन्या एके दिवशी आपल्या मैत्रिणींसह नगराबाहेरील उद्यानात विहार करीत असताना राजवाड्यामध्ये एक चमत्कारिक गोष्ट घडून आली. त्या दिवशी लक्ष्मीच्या मनात आले की, आपण राजवाड्यात जाऊन सुरतचंद्रिका राणीस प्रजेच्या कल्याणासाठी लक्ष्मीव्रताची आठवण करून द्यावी. त्यामुळे माझे वास्तव्य राजवाड्यात राहून राजाकडून प्रजेचे कल्याण होईल. अन्यथा मी सामान्य माणसाकडे वास केल्यास फक्त एकट्याचा फायदा होईल, म्हणून जनकल्याणार्थ राजवाड्यात राहणे बरे असा विचार करून लक्ष्मीने एका वृध्द स्त्रीचे रूप घेतले व काठी टेकीत ती राजवाड्याच्या मुख्य दरवाजापाशी आली तेव्हा तेथील द्वारपालाने लक्ष्मीला विचारले, ''आपणांस कोणास भेटावयाचे आहे?'' तेव्हा लक्ष्मीने सांगितले की, ''मला सुरतचंद्रिका राणीसाहेबांना भेटावयाचे आहे.'' द्वारपालाने लगेच राणीच्या एका दासीला बोलावून लक्ष्मीची भेट घालून दिली. दासीने अधिक चौकशी करण्याकरिता लक्ष्मीरूपातील वृध्द स्त्रीला प्रश्न विचारले, ''आपण कोण? आपले नाव काय? आपण कोठून आलात? आपले राणीसाहेबांकडे काय काम आहे?''

लक्ष्मीने दासीला सांगितले की, ''मी द्वारकेत राहणाऱ्या भुवनेश नावाच्या विद्वान ब्राह्मणाची पत्नी असून, माझे नाव कमला आहे. मी येथे येण्याचे कारण तुला थोडक्यात सांगते, ऐक!''

तुमची सुरतचंद्रिका राणी मागच्या जन्मी एका वैश्याची पत्नी होती. तो वैश्य दरिद्री होता, त्यामुळे नवरा-बायकोचे वारंवार तंटे होत असत. एके दिवशी भांडण करून ती घराबाहेर पडली व रडत भटकू लागली. ते पाहून मला तिची दया आली. मी तिची विचारपूस करून तिच्या दुःखाचे कारण ऐकले व तिचे दारिद्र्य दूर होण्यासाठी तिला लक्ष्मीव्रत करण्याचा उपदेश केला. लक्ष्मीव्रत कसे करावे याची तिला माहिती सांगितली. त्याप्रमाणे तिने लक्ष्मीव्रत केले. व्रताच्या प्रभावाने ती श्रीमंत व सुखी झाली. लक्ष्मी तिच्या घरी नांदू लागल्यामुळे त्या पती-पत्नीचा संसार सुखाचा झाला व पुढे पुष्कळ वर्षे त्यांनी ऐश्वर्य भोगले. पुढे त्यांना यथाकाल मृत्यू आला. लक्ष्मीव्रताच्या प्रभावाने त्यांना लक्ष्मी प्रसन्न झाल्यामुळे पुढील जन्म राजकुळात मिळाला. मागील जन्मी केलेल्या लक्ष्मीव्रताच्या प्रभावामुळे सुरतचंद्रिका राजघराण्यात सर्व ऐश्वर्य भोगत आहे; परंतु लक्ष्मीव्रताचा आता तिला विसर पडला आहे म्हणून सुरतचंद्रिकेस लक्ष्मीव्रताची आठवण करून देण्यासाठी मी येथे आले आहे.

हे सर्व त्या दासीने ऐकल्यावर तिला मोठे कौतुक वाटले. ती म्हणाली, ''आपण कृपाकरून लक्ष्मीव्रत केव्हा व कसे करावे, हे मला सांगाल काय? तेव्हा वृध्द स्त्रीरूपातील लक्ष्मी म्हणाली, ''ऐक, मार्गशीर्ष महिन्यातील प्रत्येक गुरुवारी सकाळी नदी किंवा विहिरीवर स्नान करून, पाच डहाळे काढून भरल्या कळशीत ठेवावेत. रांगोळी काढून पाट मांडावा व पाटावर साळी घालून त्यावर कळशी ठेवावी. कळशीमध्ये नाणे, सुपारी, मोती, पोवळे, दुर्वा घालाव्यात. जवळ समई लावावी. कळशीवर आठ बाजूला हळदीकुंकवाची बोटे ओढावीत. 'लक्ष्म्यै नमः' म्हणून पूजा करावी व तुपाचे निरांजन ओवाळावे. पिण्यासाठी वाटीमध्ये दूध ठेवावे व पुऱ्यालाडवाचा नैवेद्य दाखवावा. काही फळे ठेवावीत. पैसा, सुपारी, दक्षिणा, विडा ठेवावा आणि आई लक्ष्मी, अशीच येत जा, मुलाबाळांना सुखी ठेव, मला सौभाग्य दे, तुझी पूजा करून घे, सोन्याचांदीचा प्रकाश पडू दे, दूधदुभत्याची लयलूट होऊ दे, माझा नमस्कार तुला पोहोचू दे, तुझा आशीर्वाद मला मिळू दे. भरली घागर घरात राहू दे, तेलतुपाचा दिवा तुला दिसू दे, माझे बोल तू ऐकावे, तुझे बोल मी मानावे, हीच प्रार्थना. अशी मनोभावे प्रार्थना करावी. सायंकाळी गाईची पूजा करावी. तिला पुरणवरणाचा नैवेद्य दाखवावा आणि आपण व्रतस्थ रहावे. रात्री जागर करावा. उणेदुणे बोलू नये. सकाळी कळशीतील पाणी नदी किंवा विहिरीत सोडावे. पाच डहाळे पाच ठिकाणी टाकावेत आणि ज्या ठिकाणी पूजा केली असेल, त्या ठिकाणी हळदीकुंकू वाहावे. अशा तऱ्हेने मार्गशीर्ष महिन्यातील हे व्रत चार गुरुवारी करावे व आपल्या ऐपतीप्रमाणे दानधर्म करावा.

हे सर्व लक्षात घेऊन व्रत कर. तुझे कल्याण होईल व तुला कोणी भक्तीने विचारल्यास या व्रताची माहिती सांग. अभक्तीने विचारल्यास या व्रताची माहिती सांगू नकोस. दासीने हे सर्व मन लावून ऐकून घेतले व नंतर त्या वृध्द स्त्रीला म्हणाली, ''आजीबाई मी तुमचा बराच वेळ घेऊन तुम्हाला थांबविले, याबद्दल मला क्षमा करा. आत जाऊन राणीसाहेबांना तुम्ही आल्याचे सांगते.'' त्याप्रमाणे दासीने राणीवशात जाऊन एक वृध्द ब्राह्मण स्त्री भेटावयास आल्याचे राणीला सांगितले.

सुरतचंद्रिका राणीला वैभवाचा मोठा गर्व झाला होता; त्यामुळे तिला दासीचा निरोप आवडला नाही व उलट राग आला. राणी उद्दाम झाली होती. ती रागाने बाहेर आली व त्या वृध्द स्त्रीला म्हणाली, ''काय ग थेरडे, तू कशाला आलीस येथे? कुणी सोडले तुला येथवर? चल चालती हो येथून!''

लक्ष्मी म्हणाली, ''दुष्टे इतकी उन्मत्त कशाने झालीस? तुझे उद्दाम वर्तन पाहून मला क्षणभरही येथे रहावेसे वाटत नाही. आजचा दिवस लक्ष्मीचा असता तू माझी अवहेलना केलीस, त्याचे फळ तुला लवकरच मिळेल.'' असे म्हणून लक्ष्मी तेथून चालूही लागली. लक्ष्मी राजवाड्यातून रागाने बाहेर पडत असताना वाटेत शामबालेच्या दृष्टीस पडली. तेव्हा शामबालेने तिची आस्थेने विचारपूस केली. लक्ष्मीने राजवाड्यात घडलेली सर्व हकिकत तिला सांगितली, कारण शामबालेने तेथे राहू नये असे तिला वाटत होते. शामबालेने लक्ष्मीचे बोलणे शांतपणे व नम्रपणे ऐकून घेतले व त्याच दिवशी व्रतास आरंभ केला. मार्गशीर्ष महिन्यातील तो पहिलाच गुरुवार होता. लक्ष्मीच्या प्रसादाने शामबालेचा विवाह सिध्देश्वर नामक राजाच्या मालाधार नामक राजपुत्राशी झाला व शामबाला पतिगृही राजवैभवात नांदू लागली.

इकडे लक्ष्मीचा कोप होऊन भद्रश्रवा राजाचे राज्य लयास गेले. सर्व संपत्ती जाऊन राजा राज्यभ्रष्ट झाला. त्याचे सर्व वैभव जाऊन त्यास दरिद्री अवस्था प्राप्त झाली. राणीच्या आडमुठ्या वागण्यामुळे राजकुमारही सोडून गेले. वेळेवर खाण्यास अन्न नाही, पांघरावयास वस्त्र नाही अशी स्थिती झाल्यामुळे राणीने आपल्या जावयाकडे जाऊन साहाय्य मागण्याची राजाला सूचना केली. राजा त्याप्रमाणे फिरत फिरत जावयाच्या राजधानीत आला व नदीकाठी विश्रांती घेत असता त्याला शामबालेच्या दासीने पाहिले व राजवाड्यात जाऊन शामबालेच्या कानावर घातले. ते ऐकून शामबालेने आपल्या वडिलांना वस्त्रे, भूषण व घोडा पाठवून मोठ्या आदराने बोलावून घेतले. त्यांचा आदर-सत्कार करून घरचे वर्तमान विचारले. सर्व ऐकून शामबालेस वाईट वाटले. शामबालेने पित्याचा चार दिवस पाहुणचार करून, द्रव्य देऊन निरोप दिला.

भद्रश्रवा राजा ते द्रव्यांचे भांडे घेऊन घरी गेला आणि त्याने सुरतचंद्रिकेस ते दाखविताच त्याचे कोळसे झाले. काही दिवसांनी सुरतचंद्रिका आपल्या लेकीकडे गेली. तो दिवस मार्गशीर्ष महिन्यातील चौथा गुरुवार होता. शामबाला नेहमीप्रमाणे लक्ष्मीव्रताच्या गडबडीत होती. पूजा आटोपून प्रार्थना करीत होती. राणीने ते पाहिले, तेव्हा त्या व्रताची तिला आठवण झाली. आपली चूक तिला कळली तिने लक्ष्मीची क्षमा मागितली व कळकळीने प्रार्थना करून तिने लक्ष्मीव्रतही केले व मुलीला घडलेली सर्व हकिकत सांगितली. मातृपितृभक्त मुलीला आपल्या आईवडिलांची दया आली. तिने आपल्या नवऱ्याला सांगून आपल्या बापाचे राज्य परत मिळवून दिले व आईला राजवाड्यात पोहोचविले. मग तिचे भाऊही घरी परत आले. राणीने अत्यंत भक्तीने लक्ष्मीव्रताला सुरुवात केली. लक्ष्मी तिच्यावर पुन्हा प्रसन्न झाली व पूर्वीप्रमाणेच राज्यकारभार सुरू झाला.

ही कथा ऐकणाऱ्यांना, वाचणाऱ्यांना आणि व्रत करणाऱ्यांना सुखसमाधान आणि वैभव मिळेल. वैभव मिळाल्यावर उतू नये, गर्वाने सर्वांना तुच्छ लेखू नये, दानधर्म विसरू नये म्हणजे राजाराणी सुखी झाली तसे तुम्ही आम्ही सुखी होऊ.

• मकर संक्रांती •

।। श्री गणेशाय नमः ।।
।। श्री सरस्वत्यै नमः ।।

श्री शके १९४६ च्या मकर संक्रांतीचे फल – मंगळवार दि.१४ जानेवारी २०२५ म्हणजेच शके १९४६ पौष कृ.१ रोजी सकाळी ८.५४ वाजता सूर्य मकर राशीत प्रवेश करीत आहे.

संक्रांतीचा पुण्यकाल – मंगळवार दि.१४ जानेवारी २०२५ रोजी सकाळी ८.५४ पासून संध्याकाळी ४.५४ पर्यंत आहे.

सूर्याचे मकर संक्रमण बालव करणावर होत असल्याने वाहन वाघ असून उपवाहन घोडा आहे. तिने पिवळे वस्त्र परिधान केले असून हातात गदा घेतली आहे. केशराचा टिळा लावलेला आहे. वयाने कुमारी असून बसलेली आहे. वासाकरिता जाईचे फूल घेतलेले आहे. पायस भक्षण करीत आहे. सर्प जाति आहे. भूषणार्थ मोती धारण केले आहे. वारनांव व नाक्षत्रनांव महोदरी असून सामुदाय मुहूर्त ४५ आहेत. पूर्वेकडून पश्चिमेस जात आहे व वायव्य दिशेस पाहत आहे.

संक्रांतीचे फल – संक्रांतीने ज्या वस्तू परिधान केल्या आहेत त्या वस्तू महाग होतील. संक्रांती जेथून आली आहे तेथील जनतेला सुख प्राप्त होईल.

पर्वकालात द्यावयाचे दान – नवे भांडे, गाईला घास, अन्न, तिलपात्र, गूळ, तीळ, सोने, भूमी, गाय, वस्त्र, घोडा इत्यादी यथाशक्ती दाने द्यावीत.

किंक्रांत – करिदिन बुधवार दि.१५ जानेवारी २०२५ रोजी आहे.

संक्रांतीमध्ये वर्ज्य कर्मे – दात घासणे, कठोर बोलणे, वृक्ष-गवत तोडणे, गाई-म्हशींची धार काढणे व कामविषयक सेवन ही कामे करू नयेत.

जन्म नक्षत्रावरून संक्रांतीची शुभाशुभ फले

प्रवास	भोग	व्यथा	वस्त्रलाभ	द्रव्यनाश	विपुल धन
आर्द्रा पुनर्वसु पुष्य	आश्लेषा-मघा पू.फाल्गुनी-उ.फाल्गुनी हस्त-चित्रा	स्वाती विशाखा अनुराधा	ज्येष्ठा-मूळ पू.षाढा-उ.षाढा श्रवण-धनिष्ठा	शततारका पू.भाद्रपदा उ.भाद्रपदा	रेवती-अश्विनी भरणी-कृत्तिका रोहिणी-मृग

संकष्ट चतुर्थी
चंद्रोदय दि.१७ जानेवारी

				बारामती	०९.२३	रत्नागिरी	०९.३२	मार्गाव	०९.३०	बेंगलोर	०९.१४	बिदर	०९.११
				सातारा	०९.२७	चिपळूण	०९.२७	फोंडा	०९.३०	बेळगाव	०९.२९	कारवार	०९.३०
				कराड	०९.२८	राजापूर	०९.२८	पणजी	०९.३०	बागलकोट	०९.२१	हुबळी	०९.२५
मुंबई	०९.३२	पनवेल	०९.३१	कोल्हापूर	०९.२८	दापोली	०९.३२	छ.संभाजीनगर	०९.२२	गोकाक	०९.२५	धारवाड	०९.२५
ठाणे	०९.३१	पालघर	०९.३०	सांगली	०९.२४	सावंतवाडी	०९.२९	अहमदनगर	०९.२३	निपाणी	०९.२९	म्हैसूर	०९.१९
कल्याण	०९.३१	नाशिक	०९.२६	सोलापूर	०९.१९	कणकवली	०९.२९	धाराशिव	०९.१९	अथणी	०९.२४	हैद्राबाद	०९.१२
डोंबिवली	०९.३१	महाड	०९.३२	पंढरपूर	०९.२३	वेंगुर्ला	०९.२९	लातूर	०९.१५	मुधोळ	०९.२५	दिल्ली	०९.०६
अलिबाग	०९.३१	पुणे	०९.२७	मंगळवेढा	०९.२३	म्हापसा	०९.२९	नागपूर	०९.०५	विजयपूर	०९.२०	बडोदा	०९.२९

जानेवारी महिन्यातील तिथीविषयक माहिती येथे पहा

दि.७ पंचक सायं.५.४९ पर्यंत
श्री तुळजाभवानीदेवी निद्राकाल समाप्त तुळजापूर
श्री वाडवळेश्वर यात्रा पाणखोल (जुवे) मालवण
विष्णुदास कवी पुण्यतिथी माहुर
दि.१० उत्तराषाढार्कः उ.रात्री २.२१
दासगणू म.जयंती गोरटा जि.नांदेड
दि.११ अमृत स.७.१६ ते दु.१२.२९
अण्णाबुवा कालगांवकर जयंती पुणे
खंडोबा यात्रा मोराळे व पाचवड ता.खटाव जि.सातारा
श्री वरदायिनीदेवी यात्रा लाखवड ता.महाबळेश्वर
दि.१२ राष्ट्रीय युवक दिन
पारशी शेहरेवार मासारंभ
वाग्देव महाराज रथोत्सव वाठार स्टेशन ता.कोरेगाव
चंडीराम म.पु.ति.खेड-राजगुरूनगर
श्री धारेश्वर जत्रा घोटगे-भेडशी जि.सिंधुदुर्ग
सतीमाता यात्रा जाधववाडी साखरपा
विशाळगड उरूस प्रारंभ
दि.१३ शाकंभरी व कालरात्री नवरात्र समाप्ती
जिजामाता जयंती सिंदखेडराजा जि.बुलढाणा
श्री रेणुका यात्रा सौंदत्ती
श्री बनशंकरी रथ बदामी
उत्तवेश्वर यात्रा वाळणे गावडूस ता.महाबळेश्वर
श्री भैरवनाथ यात्रा कमान(चास) ता.राजगुरूनगर जि.पुणे
थापलिंग यात्रा शिंगवे व नागापूर ता.आंबेगाव जि.पुणे
श्रृंगेरीदेवी यात्रा ब्रह्मगाव ता.आष्टी
भगवती यात्रा माडबन जि.रत्नागिरी
रासाईदेवी यात्रा आचिर्णे ता.वैभववाडी
देवी भगवती यात्रा प्रारंभ मुणगे ता.देवगड
श्री रवळनाथ यात्रा नाते ता.महाड
काळोबा जत्रा सातार्डा ता.सावंतवाडी
चंदूर यात्रा ता.हातकणंगले
नाथ यात्रा प्रा.खरसुंडी ता.आटपाडी
रोकडाईदेवी यात्रा माळेगाव ता.माढा
वाग्देव महाराज पुण्यतिथी वाठार स्टेशन ता.कोरेगाव
शाकंभरीदेवी उत्सव बदामीनगर सातारा
दि.१४ वीर जीवा महाला पुण्यदिन
प्रयाग स्नानारंभ
मार्लेश्वर यात्रा मारळ जि.रत्नागिरी
सातेरीदेवी उत्सव माजगाव ता.सावंतवाडी
केशवबुवा पुरकर पु.ति.पारनेर(नगर)
श्री सिध्दरामेश्वर यात्रा दुधणी ता.अक्कलकोट
दि.२० लोटांगणे महाराज पुण्यतिथी ढेबेवाडी ता.पाटण जि.सातारा
दि.२६ यल्लमादेवी यात्रा वायफळे ता.तासगाव
दि.२८ संत तुकाविप्र समाधी दिन अंजनवती ता.जि.बीड
दि.२९ विशालतीर्थ यात्रा करवीर, कुम्भुर, बहे व शिंगणापूर ता.करवीर
कोपेश्वर यात्रा खिद्रापूर ता.शिरोळ
ब्रह्मदेव यात्रा(जैन) स्तवनिधी निपाणी
दावलमलिक यात्रा शेरा जि.लातूर
श्री खंडोबा यात्रा मैलापूर(नळदुर्ग) ता.तुळजापूर
दि.30 हुतात्मा दिन
पंचक सायं.६.3९ नंतर
ओमशक्तिबाबा पुण्यतिथी भुलेश्वर यवत ता.दौंड
रामरथ मिरवणूक नागठाणे जि.सातारा
बिरदेव यात्रा एकसंबा ता.चिकोडी
ह.वल्लीसो। उरूस रामपूर पेठ किल्ले पन्हाळा
दि.3१ मोसेवाडी यात्रा ता.खेड जि.पुणे
गोविंद म.उपळेकर जयंती फलटण
कुंतीमाता यात्रा कोथाळे ता.मोहोळ
श्रीराम महाराज पुण्यतिथी नावघाट खेडी मध्य प्रदेश

पंचांग (मुंबई वेळेप्रमाणे)
जानेवारी २०२५ — पौष-माघ
श्री शालिवाहन शके १९४६ — विक्रम संवत् २०८१

ता.	वार	तिथी	ता.मि. पर्यंत	नक्षत्र	ता.मि. पर्यंत	योग	ता.मि. पर्यंत	करण	ता.मि. पर्यंत	चंद्रराशी	सूर्योदय	सूर्यास्त	भा.सौर दिनांक
जानेवारी		पौष											पौष
०१	बुध	शु.द्वितीया	२६.२४	उत्तराषाढा	२३.४५	व्याघात	१७.०६	बालव	१४.५५	मकर	०७.१४	१८.११	११
०२	गुरु	शु.तृतीया	२५.०८	श्रवण	२३.१०	हर्षण	१४.५७	तैतिल	१३.४८	मकर	०७.१४	१८.११	१२
०३	शुक्र	शु.चतुर्थी	२३.३९	धनिष्ठा	२२.२१	वज्र	१२.३६	वणिज	१२.२५	१०.४७ नं.कुंभ	०७.१५	१८.१२	१३
०४	शनि	शु.पंचमी	२२.०१	शततारका	२१.२३	सिध्दि	१०.०७	बव	१०.५१	कुंभ	०७.१५	१८.१३	१४
०५	रवि	शु.षष्ठी	२०.१५	पू.भाद्रपदा	२०.१७	व्यतिपात	०७.३१	कौलव	०९.०८	१४.३४ नं.मीन	०७.१५	१८.१३	१५
						वरियन	२८.५०						
०६	सोम	शु.सप्तमी	१८.२३	उ.भाद्रपदा	१९.०६	परिघ	२६.०४	गर	०७.२०	मीन	०७.१५	१८.१४	१६
								विष्टि	२९.२५				
०७	मंगळ	शु.अष्टमी	१६.२६	रेवती	१७.४९	शिव	२३.१५	बालव	२७.२६	मीन	०७.१६	१८.१४	१७
०८	बुध	शु.नवमी	१४.२६	अश्विनी	१६.२९	सिध्द	२०.२२	तैतिल	२५.२४	१७.४९ नं.मेष	०७.१६	१८.१५	१८
०९	गुरु	शु.दशमी	१२.२२	भरणी	१५.०६	साध्य	१७.२९	वणिज	२३.२१	मेष	०७.१६	१८.१६	१९
१०	शुक्र	शु.एकादशी	१०.१९	कृत्तिका	१३.४५	शुभ	१४.३६	बव	२१.२०	२०.४६ नं.वृषभ	०७.१६	१८.१६	२०
११	शनि	शु.द्वादशी	०८.२१	रोहिणी	१२.२९	शुक्ल	११.४८	कौलव	१९.२६	वृषभ	०७.१६	१८.१७	२१
		शु.त्रयोदशी	३०.३३										
१२	रवि	शु.चतुर्दशी	२९.०२	मृग	११.२४	ब्रह्मा	०९.०८	गर	१७.४६	२३.५५ नं.मिथुन	०७.१६	१८.१८	२२
						ऐंद्र	३०.४३						
१३	सोम	पौर्णिमा	२७.५६	आर्द्रा	१०.३७	वैधृति	२८.३८	विष्टि	१६.२६	मिथुन	०७.१७	१८.१८	२३
१४	मंगळ	कृ.प्रतिपदा	२७.२१	पुनर्वसु	१०.१६	विष्कंभ	२६.५७	बालव	१५.३४	२८.१८ नं.कर्क	०७.१७	१८.१९	२४
१५	बुध	कृ.द्वितीया	२७.२३	पुष्य	१०.२७	प्रीति	२५.४५	तैतिल	१५.१७	कर्क	०७.१७	१८.२०	२५
१६	गुरु	कृ.तृतीया	२८.०५	आश्लेषा	११.१५	आयुष्मान	२५.०५	वणिज	१५.३९	कर्क	०७.१७	१८.२०	२६
१७	शुक्र	कृ.चतुर्थी	२९.३०	मघा	१२.४४	सौभाग्य	२४.५५	बव	१६.४२	११.१५ नं.सिंह	०७.१७	१८.२१	२७
१८	शनि	कृ.पंचमी	अहोरात्र	पू.फाल्गुनी	१४.५०	शोभन	२५.१५	कौलव	१८.२५	सिंह	०७.१७	१८.२१	२८
१९	रवि	कृ.पंचमी	०७.३०	उ.फाल्गुनी	१७.२९	अतिगंड	२५.५६	गर	२०.४१	२१.२७ नं.कन्या	०७.१७	१८.२२	२९
२०	सोम	कृ.षष्ठी	०९.५८	हस्त	२०.२८	सुकर्मा	२६.५१	विष्टि	२३.१७	कन्या	०७.१७	१८.२३	३०
													माघ
२१	मंगळ	कृ.सप्तमी	१२.३९	चित्रा	२३.३५	धृति	२७.४८	बालव	२५.५९	कन्या	०७.१७	१८.२३	१
२२	बुध	कृ.अष्टमी	१५.१७	स्वाती	२६.३३	शूल	२८.३६	तैतिल	२८.३०	१०.०२ नं.तूळ	०७.१७	१८.२४	२
२३	गुरु	कृ.नवमी	१७.३६	विशाखा	२९.०७	गंड	२९.०५	वणिज	३०.३५	तूळ	०७.१७	१८.२५	३
२४	शुक्र	कृ.दशमी	१९.२४	अनुराधा	३१.०६	वृध्दि	२९.०७	बव	अहोरात्र	२२.३१ नं.वृश्चिक	०७.१६	१८.२५	४
२५	शनि	कृ.एकादशी	२०.३१	ज्येष्ठा	अहोरात्र	ध्रुव	२८.३७	बव	०८.०३	वृश्चिक	०७.१६	१८.२६	५
२६	रवि	कृ.द्वादशी	२०.५४	ज्येष्ठा	०८.२५	व्याघात	२७.३३	कौलव	०८.४८	वृश्चिक	०७.१६	१८.२६	६
२७	सोम	कृ.त्रयोदशी	२०.३४	मूळ	०९.०१	हर्षण	२५.५६	गर	०८.४९	०८.२५ नं.धनू	०७.१६	१८.२७	७
२८	मंगळ	कृ.चतुर्दशी	१९.३६	पूर्वाषाढा	०८.५८	वज्र	२३.५१	विष्टि	०८.०९	धनू	०७.१६	१८.२८	८
								चतुष्पाद	३०.५४				
२९	बुध	अमावास्या	१८.०५	उत्तराषाढा	०८.२०	सिध्दि	२१.२१	किंस्तुघ्न	२९.१०	१४.५१ नं.मकर	०७.१६	१८.२८	९
				श्रवण	३१.१४								
		माघ											
३०	गुरु	शु.प्रतिपदा	१६.११	धनिष्ठा	२९.५०	व्यतिपात	१८.३३	बालव	२७.०६	मकर	०७.१५	१८.२९	१०
३१	शुक्र	शु.द्वितीया	१३.५९	शततारका	२८.१४	वरियन	१५.३२	तैतिल	२४.४९	१८.३५ नं.कुंभ	०७.१५	१८.२९	११

दि.१ जानेवारी रोजी सूर्योदयी : रवि, चंद्र-धनू, मंगळ-कर्क, बुध-वृश्चिक, गुरु-वृषभ, शुक्र, शनि-कुंभ, हर्षल-मेष, नेपच्यून-मीन, प्लुटो-मकर राशीत राहील. दि.४ जानेवारी बुध-धनू, दि.१४ जानेवारी रवि-मकर, दि.२१ जानेवारी मंगळ-वृषभ(व), दि.२४ जानेवारी बुध-मकर, दि.२७ जानेवारी शुक्र-मीन राशीत प्रवेश करील.
पौष पौर्णिमा प्रारंभ- सोमवार दि.१३ जानेवारी पहाटे ५.०२, समाप्ती- सोमवार दि.१३ जानेवारी उत्तररात्री ३.५६
पौष अमावास्या प्रारंभ- मंगळवार दि.२८ जानेवारी रात्री ७.३६, समाप्ती- बुधवार दि.२९ जानेवारी सायं.६.०५